



Eva Bublová

*Houslové knížky pro radost  
aneb Začínáme ve třetí poloze*

Vydal: Bärenreiter Praha 2011.

Počet houslových škol českého i zahraničního původu jde do stovek. Díky zvyšování znalostí o fungování onoho podivuhodného aparátu, jímž je naše fyzická a psychická soustava, se takové návody v poslední době dostávají na úroveň schopnou využít nových poznatků ve prospěch napřimování klikatých cest, jimiž se houslová výuka dosud ubírala.

Poslední školou, kterou vydalo záslužně nakladatelství Bärenreiter Praha, jsou *Houslové knížky pro radost* **Evy Bublové**, profesorky Hudební školy hl. m. Prahy a Hudebního oboru Gymnázia Jana Nerudy. Liší se od těch předchozích v několika ohledech. Autorka prověřovala předložený systém 15 let na vlastních žácích, což jí umožnilo sice naplnit každou stránku maximem informací, přesto bez přílišného přetížení textu didaktickými moudry všeho druhu. S metodou Suzukiho mají Knížky společnou péči o zábavnost výuky, aniž by se autorka podbízel. Naopak vyžaduje značnou účast dětského mozku, byť na odpovídající úrovni vývoje. Současně se snaží, aby hra na housle byla stejnou hrou, jako je hra na slepou bábu. Svými nároky ale vede děti nenápadně k poznání, že žádná výsledná radost není bez práce.

Výrazným prvkem Houslových knížek je snaha, aby výuka probíhala ve vzájemném respektu a sympatiích mezi učitelem a žáky. K radostné náladě by měly také přispět světlé a trnkovsky poetické ilustrace **Martiny Špinkové**. Jsou příkladem, že i v současném umění může panovat krása, stejně jako při tvorbě krásného zvuku, který je jedním z autorčiných bezpodmínečných požadavků. Škola postupuje po malých, zato dosti strmých krůčcích. Záleží proto na každém pedagogovi, jak velkou rychlost postupu u každého jednotlivce zvolí. Autorka evidentně počítá

s dětskou schopností ovládnout velmi brzy počítačovou a mobilní gramotnost, proto jejich mozkové závity nešetří a od začátku po nich požaduje nácvik používání převážně italského názvosloví. Na konci prvního dílu (zhruba v 7 – 8 letech) by měly děti aktivně ovládat 55 odborných termínů, s nimiž se v hudbě často potkávají, měly by umět zpívat i na jména not a jak sluchově, tak hmatově si osvojit všechny intervaly.

Největší novotou je ale začátek hraní ve třetí, nikoli v první poloze, jako u všech jiných škol. Výhodou takového systému je možnost hraní všemi čtyřmi prsty hned od počátku, protože prsty jsou přirozeně zakulacené a ruka se nemusí natahovat. Půltón mezi 3. a 4. prstem je jednoduchý, 3. prst může 4. podepřít, takže 4. může hrát ihned stejně hodnotně jako prsty ostatní.

Autorka našla mnoho tří a čtyřprstových písniček, melodií a etud, zprvu jednoduchých, postupně čím dál složitějších a hudebně hodnotných. Nenápadné přibírání dalších rozložení půltónů (mezi 1. a 2., 2. a 3. prstem) a závěrečné odtažení 4. prstu od třetího, logicky vyústí nejen v moravskou lydickou kvartu, ale přivede adepty rafinovaně, leč nepozorovaně až ke chromatické stupnici. Celý hudební materiál je od počátku rozšířen o kvartu prázdné struny, což má dopad jak na vnímání širšího tónového rozpětí, tak i větší pestrost intervalovou, včetně možnosti srovnávání výchozího 1. prstu s prázdnou strunou.

První dva sešity se věnují vlastnímu „školení“ ve 3. poloze, dva sešity s číslem 3 obsahují koncertní repertoár a jeho klavírní doprovod. (Podrobnější informace na [www.houslovaknizka.cz](http://www.houslovaknizka.cz)) Knížky nejsou uzavřeným systémem, je možno k nim přidávat třeba Krůčkovy etudy, případně i prvky ze Suzukiho školy, není to ale nezbytné. Záleží pouze na natolik tvůrčím seznámení se pedagogů s Houslovými knížkami, aby se jejich děti na lekce těšily, protože je v ZUŠce veselo a přívětivo a protože si tam budou radostně hrát. Na housle.

Ivan Štraus